

**ҚОНУНИ
ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН**

ДАР БОРАИ ИШОРАҶОИ ҶУҒРОФӢ

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 2007, №3, мод. 169; Қонунҳои ҚТ аз 03.07.2012с., №855; аз 02.01.2019 с., № 1582)

Қонуни мазкур муносибатҳоро, ки вобаста ба ҳифзи ҳуқуқӣ ва истифодабарии ишораҳои ҷуғрофӣ истеҳсоли мол дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вучуд меоянд, танзим менамояд.

БОБИ 1. МУҚАРРАРОТИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мафҳумҳои асосӣ

Мафҳумҳои асосие, ки дар Қонуни мазкур истифода мешаванд:

- *объекти ҷуғрофӣ* - ҳама гуна ҳудуде, ки сарҳади он ба таври расмӣ муайян карда шудааст, аз ҷумла кишвар, минтақа ҳамчун қисми кишвар, маҳалли аҳолинишин ва мавзеъ (ҚЧТ аз 02.01.2019 с., № 1582);
- *объекти ҷуғрофӣ* - қаламраве, ки ҳудуди он ба таври расмӣ муайян карда шудааст, аз он ҷумла мамлакат, минтақа ҳамчун қисми мамлакат, маҳалли аҳолинишин, мавзеъ;
- *ишораҳои ҷуғрофӣ* - аломатест, ки молро ҳамчун аз ҳудуди кишвар ё минтақа ва ё маҳал дар ин ҳудуд баромада ҳаммоҳанд мекунад, ки дар он сифат, шӯҳрат ва тавсифҳои дигари мол то андозае бо пайдоиши ҷуғрофӣ алоқаманд аст. Мафҳуми ишораи ҷуғрофӣ мафҳумҳои номи ҷои пайдоиши мол ва ишораи пайдоиши молро дар бар мегирад; (ҚЧТ аз 03.07.2012с., №855; аз 02.01.2019 с., № 1582);
- *ариза* - маҷмӯи ҳуҷҷатҳое, ки барои бақайдгирӣ ва гирифтани ҳуқуқи истифодаи номи ҷои пайдоиши мол ё барои гирифтани ҳуқуқи истифодаи номи ҷои пайдоиши мол, ки қаблан ба қайд гирифта шудааст, заруранд (ҚЧТ аз 02.01.2019 с., № 1582);
- *аризадиханда* - шахси воқеӣ ё ҳуқуқӣ, ки барои бақайдгирӣ ва гирифтани ҳуқуқи истифодаи номи ҷои пайдоиши мол ба мақомоти ваколатдор ариза медиҳад (ҚЧТ аз 02.01.2019 с., № 1582);
- *мақомоти салоҳиятдор* - мақомоти давлатӣ, ки салоҳияти муайян намудани ҳудудҳои объекти ҷуғрофиро дорад, ки дар он моли дорои хосиятҳои махсуси марбут ба шароити табиӣ ва омилҳои дигари ин объекти ҷуғрофӣ (ё мутобиқати шароити табиӣ ва ин омилҳо), ки баъзе хосиятҳои мол ба онҳо вобастагӣ дорад, истеҳсол мешавад;
- *номи ҷои пайдоиши мол* - номи кишвар, маҳалли аҳолинишин, маҳал ва ё дигар объекти ҷуғрофӣ буда, барои ишоракунии пайдоиши мол аз он ҷо истифода бурда мешавад, ки хуссиятҳои хоси он танҳо ва ё асосан бо шароитҳои табиӣ барои ин объекти ҷуғрофӣ хос ва ё дигар омилҳои ба шароитҳои табиӣ ва ин омилҳо мувофиқ, муайян карда мешавад. Номи ҷои пайдоиши мол мумкин аст номи таърихӣ объекти ҷуғрофӣ бошад; (ҚЧТ аз 03.07.2012с., №855)
- *ишораи пайдоиши мол* - аломатест, ки бевосита ва ё бавосита ба ҷои пайдоиши ҳақиқӣ ва ё истеҳсоли мол ишора мекунад. Ишораи пайдоиши мол мумкин аст дар шакли номи объекти ҷуғрофӣ ва ё тасвир пешниҳод карда шавад. (ҚЧТ аз 03.07.2012с., №855)

Моддаи 2. Қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ишораҳои ҷуғрофӣ

Қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи ишораҳои ҷуғрофӣ ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур ва дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон эътироф намудааст, иборат мебошад (ҚЧТ аз 02.01.2019 с., № 1582).

Моддаи 3. Мақомоти ваколатдори давлатӣ ва салоҳияти он

Амалӣ сохтани сиёсати давлатӣ ва анҷом додани вазифаҳои дар Қонуни мазкур пешбинишуда оид ба ҳифзи ҳуқуқии ишораҳои ҷуғрофӣ ба ўҳдаи мақомоти ваколатдори давлатӣ гузошта мешавад. Мақомоти ваколатдори давлатиро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Мақомоти ваколатдори давлатӣ дар ҳолатҳои дар Қонуни мазкур пешбинишуда, мутобиқи салоҳияти худ ҳуҷҷатҳои меъёриро оид ба татбиқи Қонуни мазкур қабул менамояд.

Мақомоти ваколатдори давлатӣ Шӯрои шикоятиро таъсис медиҳад, ки он масъалаҳои бо Қонуни мазкур ба салоҳияташ вогузоршударо мутобиқи Низомномаи худ баррасӣ менамояд.

БОБИ 2. ИШОРАҲОИ ҶУҒРОФӢ ВА ҲИФЗИ ҲУҚУҚИИ ОНҲО

Моддаи 4. Аломатҳое, ки ба сифати номи ҷои пайдоиши мол эътироф намешаванд (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582)

Аломате, ки аз номи объекти ҷуғрофӣ иборат аст ё чунин номро дар бар мегирад, вале дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун ифодае маъмул гаштааст, ки он барои ишораи моли намуди муайян истифода мешавад ва бо ҷои истеҳсоли ин мол алоқамандие надорад, ба сифати номи ҷои пайдоиши мол эътироф намешавад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582).

Моддаи 5. Нишондоди истеҳсоли мол

Нишондоди истеҳсоли мол метавонад дар шакли аломати вожавие, ки номи объекти ҷуғрофиро дар бар мегирад, ё дар шакли тасвир истифода бурда шавад.

Моддаи 6. Ҳифзи ҳуқуқи номи ҷои пайдоиши мол (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582)

Номи ҷои пайдоиши мол дар Ҷумҳурии Тоҷикистон дар асоси бақайдгирии давлатии он тибқи тартиби муайяннамудаи Қонуни мазкур ё дар асоси санадҳои ҳуқуқи байналмилалии эътирофнамудаи Тоҷикистон мавриди ҳифзи ҳуқуқ қарор мегирад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582).

Номи ҷои пайдоиши мол метавонад ба номи як ё якчанд шахси воқеӣ ё ҳуқуқӣ ба қайд гирифта шавад. Шахсе, ки номи ҷои пайдоиши молро қайд кардааст, ҳуқуқи истифода бурдани онро соҳиб мешавад, ба шарте ки моли истеҳсолшаванда ба талаботи муқаррарнамудаи Қонуни мазкур ҷавобгӯ бошад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582).

Ҳуқуқи истифода бурдани ҳуди ҳамон номи ҷои пайдоиши молро ба ҳама гуна шахси воқеӣ ё ҳуқуқӣ, ки дар ҳудуди ҳуди ҳамон объекти ҷуғрофӣ моли дорои айнан ҳамон хосиятҳои асосиро истеҳсол менамояд, додан мумкин аст (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582).

Бақайдгирии номи ҷои пайдоиши мол бемӯҳлат эътибор дорад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582).

Моддаи 7. Ҳифзи ҳуқуқи нишондоди истеҳсоли мол

Ҳифзи ҳуқуқи нишондоди истеҳсоли мол дар асоси истифодабарии он амалӣ карда мешавад.

Ҳифзи ҳуқуқи нишондоди истеҳсоли мол аз роҳ надодан ба истифодабарии ишораҳои қалбакии истеҳсоли мол, инчунин ишораҳое, ки истеъмолкунандаро оид ба ҷои воқеии баромади мол ба иштибоҳ меандозанд, иборат аст.

Нишондоди истеҳсоли мол ба қайди давлатӣ гирифта намешавад.

БОБИ 3. БАҚАЙДГИРӢ ВА ДОДАНИ ҲУҚУҚИ ИСТИФОДАИ НОМИ ҶОИ ПАЙДОИШИ МОЛ (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582)

Моддаи 8. Ариза ва тартиби пешниҳоди он (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582)

Ариза ба мақомоти ваколатдор аз ҷониби шахси воқеӣ ва (ё) шахси (шахсони) ҳуқуқӣ бевосита ё тавассути намояндаи патентӣ пешниҳод карда мешавад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582).

Шахсони воқеие, ки ба таври доимӣ берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон истиқомат доранд ва шахсони ҳуқуқи хориҷӣ ё намояндагони онҳо бо мақомоти ваколатдор ба воситаи намояндагони патентӣ, ки ҳуқуқи ба амал баровардани фаволияти намояндаи патентиро тибқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон соҳиб шудаанд ва ваколаташон бо ваколатнома тасдиқ гардидааст, пеш мебаранд (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582).

Ариза бояд ба як номи ҷои пайдоиши мол дахл дошта бошад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582).

Ариза бояд инҳоро дар бар гирад:

(ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582)

- дархост дар бораи бақайдгирӣ ва гирифтани ҳуқуқи истифодаи номи ҷои пайдоиши мол ё дар бораи гирифтани ҳуқуқи истифодаи номи қаблан бақайдгирифташудаи ҷои пайдоиши мол бо нишон додани номи аризадиханда (аризадихандагон) ва инчунин макони ҷойгиршавӣ ё макони зисти ӯ (онҳо) (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582);

- аломати арзшаванда;

- ишораи моле, ки нисбат ба он бақайдгирӣ ва гирифтани ҳуқуқи истифодаи номи ҷои пайдоиши мол ё

гирифтани ҳуқуқи истифодаи номи қаблан бақайдгирифташудаи *ҷои пайдоиши* мол дархост карда мешавад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**);

- ишораи *ҷои истеҳсоли* мол (*ҳудудҳои объекти ҷуғрофӣ*);
- тавсифи хосиятҳои махсуси мол.

Ариза ба забони давлатӣ пешниҳод карда мешавад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Аризаро аризадиҳанда ва дар ҳолати пешниҳоди он ба воситаи намоёндаи патентӣ, *аризадиҳанда* ё намоёндаи патентӣ имзо мекунад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Агар объекти ҷуғрофие, ки номи он ба сифати номи *ҷои пайдоиши* мол арз шудааст, дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон воқеъ бошад, ба *ариза* ҳулосаи мақомоти салоҳиятдор дар бораи он, ки дар ҳудуди объекти ҷуғрофии ишорашуда *аризадиҳанда* молеро истеҳсол менамояд, ки хосиятҳои махсуси онро шароити табиӣ ва (ё) омилҳои инсонии хоси маҳз ҳамин объекти ҷуғрофӣ муайян менамоянд, замима карда мешавад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Агар объекти ҷуғрофие, ки номи он ба сифати номи *ҷои пайдоиши* мол зикр шудааст, берун аз ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон воқеъ бошад, ба *ариза* ҳуҷҷате замима мешавад, ки ҳуқуқи *аризадиҳандаро* ба номи зикршудаи *ҷои пайдоиши* мол дар мамлакати баромади мол тасдиқ менамояд (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Ба *ариза* инчунин ҳуҷҷате замима мешавад, ки ба андозаи муқарраршуда ворид гардидани пардохти ҳатмиро барои пешниҳоди *ариза* тасдиқ менамояд (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Ҳуҷҷатҳои ба *ариза* замимашаванда ба забони давлатӣ ё дигар забон пешниҳод карда мешаванд. Агар ин ҳуҷҷатҳо ба забони дигар пешниҳод шуда бошанд, тарҷумаи онҳо ба забони давлатӣ ба *ариза* замима карда мешавад. Тарҷумаро ба забони давлатӣ на дертар аз ду моҳи пас аз санаи ба *аризадиҳанда* фиристодани огоҳиномаи мақомоти ваколатдор оид ба зарурати иҷрои ин шарт пешниҳод намудан мумкин аст (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Санаи ба мақомоти ваколатдор ворид гардидани ҳуҷҷатҳои дар қисми чоруми моддаи мазкур пешбинишуда ё, агар ин ҳуҷҷатҳо дар як вақт ворид нагардида бошанд, санаи пешниҳоди ҳуҷҷати охириини воридгардида санаи пешниҳоди *ариза* маҳсуб мешавад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Қоидаҳои пешниҳод ва баррасии ариза дар бораи бақайдгирии номи ҷои пайдоиши молро мақоми ваколатдор муқаррар менамояд (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Моддаи 9. Экспертизаи ариза **(ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582)**

Экспертизаи *ариза*, ки аз экспертизаи расмӣ ва экспертизаи аломати арзшуда иборат аст, аз ҷониби мақомоти ваколатдор гузаронида мешавад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Дар давраи гузаронидани экспертизаи *ариза* то аз рӯи он қабул гардидани қарор *аризадиҳанда* ҳуқуқ дорад ба маводи *ариза* иловаҳо ва ислоҳот ворид намояд (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Агар маводи иловашуда моҳияти *аризаро* тағйир диҳад, чунин мавод барои баррасӣ қабул карда намешавад ва ин мавод метавонад аз ҷониби *аризадиҳанда* ҳамчун *аризаи* мустақил танзим шавад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Дар рафти гузаронидани экспертиза мақомоти ваколатдор ҳуқуқ дорад тибқи санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ аз *аризадиҳанда* маводи иловагиро, ки бе он гузаронидани экспертиза имконнопазир аст, талаб намояд (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Маводи иловагии марбут ба талабномаи экспертиза бояд дар давоми ду моҳи пас аз талабномаро гирифтани *аризадиҳанда* пешниҳод шавад. Аз рӯи *аризаи аризадиҳанда* мақомоти ваколатдор метавонад ин мӯҳлатро дароз кунад, агар *ариза* то анҷоми ин мӯҳлат ворид гардида бошад. Агар *аризадиҳанда* мӯҳлати зикргардидаро риоя накарда ва ё талабномаи экспертизаро бечавоб монда бошад, *аризаи аризадиҳанда* бозхондашуда доништа мешавад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Экспертизаи расмӣ *ариза* дар давоми ду моҳи пас аз санаи пешниҳоди он ба мақомоти ваколатдор гузаронида мешавад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Дар рафти гузаронидани экспертизаи расмӣ мавҷуд будани ҳуҷҷатҳои зарурӣ, инчунин мувофиқати онҳо ба талаботи муқарраргардида тафтиш карда мешавад. Аз рӯи натиҷаҳои экспертизаи расмӣ қарор дар бораи ба баррасӣ қабул шудан ё ба баррасӣ қабул нашудани *ариза* бароварда мешавад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Ҳамзамон бо огоҳинома оид ба натиҷаи мусбати экспертизаи расмӣ ба *аризадиҳанда*, инчунин дар бораи санаи пешниҳоди *ариза*, ки тибқи Қонуни мазкур муқаррар гардидааст, маълумот дода мешавад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Дар ҳолати рад намудани қабул ва баррасии *ариза* аз тарафи мақомоти ваколатдор ба *аризадиҳанда* огоҳиномаи асоснок фиристода мешавад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Аз рӯи *аризаи* ба баррасӣ қабулшуда экспертизаи аломати арзшуда, аз назари мувофиқати он ба талаботи дар Қонуни мазкур муқарраргардида гузаронида мешавад (**ҚЧТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Дар чараёни экспертизаи аломати арзшуда, инчунин асоснок будани ишораи ҷои истеҳсоли мол дар *худуди* Ҷумҳурии Тоҷикистон тафтиш карда мешавад (**ҚЧТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

То қабул намудани қарор аз рӯи натиҷаи экспертизаи аломати арзшуда ба *аризадиҳанда* огоҳинома дар бораи натиҷаҳои санҷиши мувофиқ будани аломати арзшуда ба талаботи дар Қонуни мазкур муқарраргардида, ҷиҳати пешниҳоди далелҳои худ оид ба асосҳои дар огоҳинома зикршуда фиристондан мумкин аст. Далелҳои *аризадиҳанда*, агар онҳо дар давоми шаш моҳи пас аз санаи фиристондани огоҳинома пешниҳод шуда бошанд, ҳангоми қабули қарор аз рӯи натиҷаҳои экспертизаи аломати арзшуда ба назар гирифта мешаванд (**ҚЧТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Аз рӯи натиҷаҳои экспертиза мақомоти ваколатдор дар бораи бақайдгирӣ ё рад шудани бақайдгирии номи ҷои *пайдоиши* мол ва додани ҳуқуқи истифодаи он ё дар бораи додан ё надодани ҳуқуқи истифодаи номи қаблан бақайдгириташудаи ҷои *пайдоиши* мол қарор қабул менамояд (**ҚЧТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Аризадиҳанда метавонад дар марҳилаи дилхоҳи баррасии *ариза*, то ба Феҳристи давлатии номҳои ҷои *пайдоиши* мол (минбаъд - Феҳрист) ворид намудани маълумот оид ба бақайдгирии номи ҷои *пайдоиши* мол ва (ё) додани ҳуқуқи истифодаи ин ном, *аризаашро* бозхонд намояд (**ҚЧТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Қоидаҳои пешбурди Феҳрист ва таркиби маълумоти ба он воридшавандаро мақомоти ваколатдор муқаррар менамояд.

Моддаи 10. Эътирознома нисбат ба қарор ва барқарор намудани мӯҳлатҳои гузашта

Дар сурати норозӣ будан бо қарорҳои аз рӯи натиҷаи экспертизаи расмӣ *ариза* қабулшуда, бо қарор дар бораи рад кардани қабули *ариза* ҷиҳати баррасӣ, бо қарор аз рӯи натиҷаи экспертизаи аломати арзшуда ё бо қарор дар бораи бозхондашуда эътироф гардидани *ариза аризадиҳанда* метавонад ба Шӯрои шикоятӣ дар давоми се моҳ аз санаи гирифтани қарори дахлдор эътирознома пешниҳод намояд (**ҚЧТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Мӯҳлатҳои бо қисми 5 моддаи 9 ва қисми якуми моддаи мазкур пешбинишуда, ки *аризадиҳанда* онҳоро гузаронидааст, метавонад аз ҷониби мақомоти ваколатдор тибқи *аризаи аризадиҳанда*, ки на дертар аз ду моҳи пас аз анҷоми ин мӯҳлатҳо пешниҳод гардидааст, дар сурати тасдиқ гардидани сабабҳои узрнок ва ворид кардани пардохти ҳатмӣ дахлдор барқарор карда мешаванд (**ҚЧТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Чунин *ариза* ба мақомоти ваколатдор ҳамзамон бо маводи иловагии аз ҷониби санҷиш талабшуда ё бо *ариза* оид ба дароз кардани мӯҳлати пешниҳоди ин мавод ва ё ҳамзамон бо пешниҳоди эътирознома ба Шӯрои шикоятӣ пешниҳод карда мешавад.

Моддаи 11. Бақайдгирии номи ҷои пайдоиши мол ва додани шаҳодатномаи ҳуқуқи истифодаи он (ҚЧТ аз 02.01.2019 с., № 1582)

Дар асоси қароре, ки аз рӯи натиҷаҳои экспертиза қабул шудааст, мақомоти ваколатдор номи ҷои *пайдоиши* молро дар Феҳрист ба қайд мегирад. Ба Феҳрист номи ҷои *пайдоиши* мол, ишора ва тавсифи хосиятҳои махсуси моле, ки номи ҷои *пайдоиши* мол барои он мол ба қайд гирифта шудааст, дигар маълумоти марбут ба бақайдгирӣ ва додани ҳуқуқи истифодаи номи ҷои *пайдоиши* мол ва дароз кардани мӯҳлати эътибори шаҳодатнома, инчунин тағйироти минбаъдаи ин маълумот ворид карда мешавад (**ҚЧТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Мақомоти ваколатдор шаҳодатномаи ҳуқуқи истифодаи номи ҷои *пайдоиши* молро (минбаъд - шаҳодатнома) дар давоми як моҳи пас аз гирифтани ҳуҷҷат оид ба ворид гардидани пардохти ҳатмӣ дахлдор медихад ва ба Феҳрист маълумотро оид ба дорандаи шаҳодатнома ворид менамояд (**ҚЧТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Дар сурати бо тартиби муқарраргардида пешниҳод накардани ҳуҷҷате, ки ворид гардидани пардохти ҳатмиро барои додани шаҳодатномаи ҳуқуқи истифодаи номи ҷои *пайдоиши* мол тасдиқ менамояд, шаҳодатнома дода намешавад ва маълумот дар бораи дорандаи шаҳодатнома ба Феҳрист ворид карда намешавад (**ҚЧТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Шакли шаҳодатнома ва таркиби маълумотеро, ки ба он ворид мегардад, мақомоти ваколатдор муқаррар менамояд.

Моддаи 12. Мӯҳлати эътибори шаҳодатнома

Шаҳодатнома дар тӯли даҳ соли пас аз санаи пешниҳоди *ариза* ба мақомоти ваколатдор эътибор дорад (**ҚЧТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Мӯҳлати эътибори шаҳодатномаро тибқи *аризаи* дорандаи шаҳодатнома дар сурати аз ҷониби ӯ пешниҳод гардидани ҳулосаи мақомоти салоҳиятдор дароз кардан мумкин аст. Дар ҳулосаи мақомоти

салоҳиятдор дар хусуси он, ки дорандаи шаҳодатнома дар ҳудудҳои объекти ҷуғрофии дахлдор молеро истехсол менамояд, ки дорои хосиятҳои дар Феҳрист зикргардида мебошад, маълумот дода мешавад.

Агар номи *ҷои пайдоиши* мол номи объекти ҷуғрофие бошад, ки берун аз *ҳудуди* Ҷумҳурии Тоҷикистон воқеъ аст, бар ивази хулосаи зикргардидаи мақомоти салоҳиятдор дорандаи шаҳодатнома ҳуҷҷатеро пешниҳод менамояд, ки он дар санаи пешниҳоди ариза оид ба дароз кардани мӯҳлати эътибори шаҳодатнома дар мамлакати баромади мол ҳуқуқ доштани ўро ба истифодаи номи *ҷои пайдоиши* мол тасдиқ мекунад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Ариза дар бораи дароз кардани мӯҳлат дар давоми охирин соли эътибори шаҳодатнома пешниҳод карда мешавад.

Мӯҳлати эътибори шаҳодатнома ҳар дафъа ба муддати даҳ сол дароз карда мешавад.

Аз рӯи аризаи дорандаи шаҳодатнома дар сурати ворид намудани пардохти ҳатмии иловагӣ барои дароз кардани мӯҳлати эътибори шаҳодатнома ба ў шаш моҳи иловагии пас аз анҷоми мӯҳлати эътибори шаҳодатномаро додан мумкин аст.

Маълумот дар бораи дароз кардани мӯҳлати эътибори шаҳодатнома аз ҷониби мақомоти ваколатдор ба Феҳрист ва шаҳодатнома ворид карда мешавад.

Қоидаҳои тамдид намудани мӯҳлати эътибори шаҳодатномаи ҳуқуқи истифодаи номи ҷои пайдоиши молро мақоми ваколатдор муқаррар менамояд (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582).

Моддаи 13. Ворид намудани тағйирот ба Феҳрист ва шаҳодатнома

Дорандаи шаҳодатнома мақомоти ваколатдорро дар бораи тағйир ёфтани унвони худ, ному насаб, инчунин оид ба тағйироти дигари марбут ба бақайдгирӣ ва додани ҳуқуқи истифодаи номи *ҷои пайдоиши* мол огоҳ менамояд (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Маълумот доир ба тағйироти марбут ба бақайдгирӣ ба Феҳрист ва шаҳодатнома дар сурати ворид намудани пардохти корбарии дахлдор ворид карда мешавад.

Мақомоти ваколатдор бо мақсади ислоҳ намудани хатоҳои возеҳи техникӣ метавонад ба Феҳрист ва шаҳодатнома ислоҳоти дахлдорро ворид намояд.

Моддаи 14. Интишори маълумот дар бораи бақайдгирӣ ва додани ҳуқуқи истифодаи номи ҷои пайдоиши мол

(**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**)

Маълумотро доир ба бақайдгирӣ ва додани ҳуқуқи истифодаи номи *ҷои пайдоиши* мол, ки ба Феҳрист мувофиқи Қонуни мазкур ворид карда шудааст, ба истиснои маълумоте, ки тавсифи хосиятҳои махсуси молро дар бар мегирад, мақомоти ваколатдор бе таъхир пас аз воридкунии ин маълумот ба Феҳрист дар хабарномаи расмӣ интишор менамояд (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Моддаи 15. Бақайдгирии номи ҷои пайдоиши мол дар мамлакатҳои хориҷӣ

(**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**)

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ доранд номи *ҷои пайдоиши* молро дар мамлакатҳои хориҷӣ ба қайд гиранд (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Аризаи бақайдгирии номи *ҷои пайдоиши* мол дар мамлакатҳои хориҷӣ пас аз бақайдгирии он ва соҳиб шудан ба ҳуқуқи истифодаи ин номи *ҷои пайдоиши* мол дар Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда мешавад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

БОБИ 4. ИСТИФОДАИ ИШОРАҲОИ ҶУҒРОФӢ

Моддаи 16. Истифодаи ишораҳои ҷуғрофӣ

Ба кор бурдани ишораҳои ҷуғрофӣ дар рӯи мол, тамғакоғазҳо, борпечҳо, дар реклама, нашрияҳои чопии рекламавӣ, бланкҳо ва дигар ҳуҷҷатҳои расмие, ки бо воридкунии мол ба муомилоти граждани алоқаманданд, истифодабарии номи *ҷои пайдоиши* мол ҳисобида мешавад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Истифодабарии нишондодҳои бардурӯи баромади мол ва номи бақайдгирифташудаи *ҷои пайдоиши* мол аз ҷониби шахсоне, ки шаҳодатнома надоранд, ҳатто агар дар ин ҳолатҳо номи воқеии *ҷои пайдоиши* мол нишон дода шавад ва ё ном дар тарҷума ё бо истифодаи вожаҳои «аз қабилӣ», «намуди», «монанд» ва амсоли онҳо истифода шавад, инчунин истифодабарии аломати ба ишораи ҷуғрофӣ монанд нисбат ба ҳама гуна мол, ки метавонанд истеъмолкунандаро оид ба *ҷои пайдоиш* ва хосиятҳои махсуси мол ба иштибоҳ андозанд (истифодабарии ғайриқонунии ишораҳои ҷуғрофӣ), манъ карда мешавад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Ғузашт намудани ҳуқуқи истифодаи ишораи ҷуғрофӣ ва додани ҳуқуқи истифодаи он дар асоси

шартнома номумкин аст.

Моддаи 17. Аломати огоҳкунанда

Дорандаи шаҳодатнома дар паҳлӯи номи *ҷои пайдоиши* мол аломати огоҳкунандаро дар шакли ҳарфи латинии "R" (ё R дар дохили давра ®) ва ё аломати вожавиеро, ки ба номи дар Ҷумҳурии Тоҷикистон бақайдгирифташудаи *ҷои пайдоиши* мол будани аломати истифодашаванда ишора мекунамд, истифода бурда метавонад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582).

БОБИ 5. МАВРИДИ БАҲС ҚАРОР ДОДАН ВА ҚАТЪ ГАРДИДАНИ ҲИФЗИ ҲУҚУҚИИ НОМИ ҶОИ ПАЙДОИШИ МОЛ (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582)

**Моддаи 18. Мавриди баҳс қарор додани ҳифзи ҳуқуқи номи *ҷои пайдоиши* мол, додани шаҳодатнома ва беътибор донистани онҳо
(ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582)**

Таҳти ҳифзи ҳуқуқӣ қарор гирифтани номи *ҷои пайдоиши* мол, агар дар рафти он талаботи муқаррарнамудаи Қонуни мазкур риоя нашуда бошад, дар давоми тамоми мӯҳлати амали ҳифзи ҳуқуқӣ метавонад мавриди баҳс қарор гирад ва беътибор дониста шавад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582).

Додани шаҳодатнома дар давоми тамоми мӯҳлати амали ҳифзи ҳуқуқӣ метавонад мавриди баҳс қарор гирад ва шаҳодатнома метавонад беътибор дониста шавад, агар он бо риоя нагардидани талаботи муқаррарнамудаи Қонуни мазкур дода шуда бошад ё мавриди ҳифзи ҳуқуқӣ гаштани номи *ҷои пайдоиши* мол беътибор дониста шуда бошад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582).

Ҳар шахс метавонад тибқи муқаррароти дар қисми якум ва дуҷуми моддаи мазкур пешбинишуда ба Шӯрои шикоятӣ бар зидди мавриди ҳифзи ҳуқуқӣ қарор додани номи *ҷои пайдоиши* мол ва додани шаҳодатнома эътирознома пешниҳод намояд (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582).

Таҳти ҳифзи ҳуқуқӣ қарор гирифтани номи *ҷои пайдоиши* мол ва додани шаҳодатнома дар асоси қарори Шӯрои шикоятӣ ва инчунин ҳалномаи судие, ки ба қувваи қонун даромадааст, беътибор дониста мешавад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582).

Моддаи 19. Қатъ гардидани ҳифзи ҳуқуқи номи *ҷои пайдоиши* мол ва амали шаҳодатнома (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582)

Ҳифзи ҳуқуқи номи *ҷои пайдоиши* мол дар ҳолатҳои зерин қатъ мегардад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582):

- агар шароити ҳоси ҳамин объекти ҷуғрофӣ аз байн рафта, истехсоли моле, ки дорои ҳосиятҳои дар Феҳрист зикршуда аст, имконнопазир гардида бошад;

- агар шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии хориҷӣ ҳуқуқи ба ин номи маҳал истехсоли молро дар мамлакати баромади мол аз даст дода бошанд.

Амали шаҳодатнома қатъ мегардад:

- агар мол ҳосиятҳои махсусеро, ки дар Феҳрист нисбат ба ҳамин номи *ҷои пайдоиши* мол зикр гардидаанд, гум карда бошад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582);

- агар ҳифзи ҳуқуқи номи *ҷои пайдоиши* мол қатъ гардида бошад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582);

- агар шахси ҳуқуқӣ – дорандаи шаҳодатнома барҳам дода шуда бошад;

- агар дорандаи шаҳодатнома бо хоҳиши худ дар бораи қатъ кардани амали шаҳодатнома ба мақомоти ваколатдор ариза дода бошад.

Ҳар шахс аз рӯи асосҳои, ки бо қисми якум ва сархатҳои якум ва дуҷуми қисми дуҷуми моддаи мазкур пешбинӣ шудаанд, метавонад ба Шӯрои шикоятӣ оид ба қатъ намудани ҳифзи ҳуқуқи номи *ҷои пайдоиши* мол ва эътибори шаҳодатнома ариза диҳад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582).

Ҳар шахс метавонад аз рӯи асоси пешбинишудаи сархати сеҷуми қисми дуҷуми моддаи мазкур ба мақомоти ваколатдор оид ба қатъи амали шаҳодатнома ариза диҳад.

Ҳифзи ҳуқуқи номи *ҷои пайдоиши* мол ва амали шаҳодатнома дар асоси қарори Шӯрои шикоятӣ, мақомоти ваколатдор ва инчунин ҳалномаи ба қувваи қонун даромадаи суд қатъ карда мешавад (ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582).

БОБИ 6. МУҚАРРАРОТИ ХОТИМАВӢ

Моддаи 20. Қарорҳои Шӯрои шикоятӣ

Қоидаҳои пешниҳоди эътирозномаҳо ва аризаҳо ба Шӯрои шикоятӣ ва тартиби баррасии онҳоро мақомоти ваколатдор муқаррар менамояд.

Қарорҳои аз рӯи эътирозномаву аризаҳои бо тартиби муайяннамудаи Қонуни мазкур қабулкардаи Шӯрои шикоятӣ аз тарафи мақомоти ваколатдор тасдиқ карда мешаванд, аз санаи тасдиқшавиашон мавриди амал қарор мегиранд ва нисбати онҳо тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба суд шикоят кардан мумкин аст.

Моддаи 21. Пардохтҳои ҳатмӣ ва пардохтҳои корбарӣ

Барои пешниҳоди *ариза*, бақайдгирӣ ва гирифтани шаҳодатнома, дароз кардани мӯҳлати эътибори шаҳодатнома ва барқарор намудани мӯҳлатҳои гузаронидашуда, инчунин барои иҷрои дигар амалҳои дорои аҳамияти ҳуқуқӣ, ки бо бақайдгирӣ ва дароз кардани мӯҳлати эътибори шаҳодатнома алоқаманданд, пардохтҳои ҳатмӣ ситонида мешаванд (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Барои гузаронидани экспертиза, ба маводи *ариза* дохил намудани тасхеҳу ислоҳот, нашри маълумот оид ба бақайдгирии номи *ҷои пайдоиши* мол, дар Шӯрои шикоятӣ баррасӣ кардани эътирозномаҳо, инчунин барои иҷро намудани амалҳои дигари марбут ба экспертизаи *ариза* аз ҷониби мақомоти ваколатдор пардохтҳои корбарӣ ситонида мешаванд (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Андозаи пардохтҳои ҳатмӣ ва пардохтҳои корбариро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд.

Пардохтҳои ҳатмӣ ва пардохтҳои корбариро *аризадиҳанда*, дорандаи шаҳодатнома ва ё бо розигии онҳо ҳар шахси воқеӣ ё ҳуқуқӣ супорида метавонад (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Моддаи 22. Ҳуқуқҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии хориҷӣ

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии хориҷӣ тибқи санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ эътирофнамудаи Тоҷикистон ё дар асоси принципи муомилаи мутақобила аз ҳуқуқҳои дар Қонуни мазкур пешбинӣшуда баробари шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон истифода мебаранд.

Ҳуқуқи дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба қайд гирифтани номи *ҷои пайдоиши* мол ба шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии давлатҳои дода мешавад, ки ҳамин гуна ҳуқуқро ба шахсони воқеӣ ва ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон медиҳанд (**ҚҶТ аз 02.01.2019 с., № 1582**).

Моддаи 23. Ҷавобгарӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои вайрон кардани Қонуни мазкур мутабиқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд.

Моддаи 24. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни мазкур

Қонуни мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Э. Раҳмонов

ш.Душанбе,
5 март соли 2007
№ 236